

**PRIM'AWLA QORTI CIVILI
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE**

Illum 23 ta' Gunju, 2016

Rikors Guramentat Nru: 293/2006 AF

Emanuel Farrugia

vs

Anthony Borg f'ismu personalment u ghan-nom u in rappresentanza tas-socjetà Melrose Company Limited

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' Emanuel Farrugia li permezz tieghu, wara li gie premess illi:

L-esponenti jagħmel negozju mal-intimati, jew min minnhom, ta' importazzjoni ta' vetturi, partijiet minn vetturi u ingenji second hand, bil-ghan illi jinbieghu lil terzi.

Il-ftehim bejn il-partijiet kien li l-partijiet ihallsu l-ispejjez kollha sabiex dawn l-oggetti jinxraw minn barra u jigu importati, u r-rikavat tal-bejgh jinqasam nofs binnofs bejn il-partijiet kontendenti.

Ghalkemm diversi oggetti nbieghu lokalment mill-intimati lil terzi, l-esponenti baqa' ma rceviex is-sehem spettanti lilu.

Dan is-sehem jammonta ghal hmistax-il elf Lira Maltin (LM15,000), u dan kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza.

Ghalkemm l-intimati gew interpellati sabiex ihallsu s-sehem dovut lir-rikorrenti, huma baqghu inadempjenti.

Intalbet din il-Qorti biex:

1. Tiddikjara illi l-intimati, jew min minnhom, huma debituri tar-rikorrenti fl-ammont ta' hmistax-il elf Lira Maltin (LM15,000), jew somma verjuri li tigi likwidata minn din l-Onorabbi Qorti, okkorendo bl-opera ta' periti nominandi, rappresentanti s-sehem tar-rikorrenti mill-qliegh mill-bejgh ta' vetturi li gew importati u mibjugha lokalment lil terzi, u dan a bazi ta' ftehim milhuq bejn il-partijiet kontendenti.
2. Tikkundanna lill-intimati, jew min minnhom, jhallsu lir-rikorrenti s-somma ta' hmistax-il elf Lira Maltin (Lm15,000), jew kwalunwe somma verjuri li tigi likwidata minn din l-Onorabbi Qorti.

Bl-ispejjez, inkluz tal-ittra interpellatorja datata 10 ta' Novembru 2005, u bl-imghax legali kontra l-konvenuti ngunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dokumenti esebiti permezz ta' nota immarkati bhala Dok EF1.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti diversament preseduta, tal-5 ta' Dicembru, 2006 fejn awtorizzat in-notifika ssir wara hin legali, u f'kaz t'ezitu negattiv, bil-procedura tal-affissjoni u pubblikazzjoni.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti diversament preseduta, tas-17 ta' Ottubru, 2007, li permezz tieghu giet nominata Dr. Yvette

Cassar bhala Assistent Gudizzjarju sabiex tisma' x-xhieda u tircievi d-dokumenti kollha prodotti mix-xhieda.

Rat ir-rikors tal-konvenuti li permezz tieghu ntalbet is-sospensjoni tal-prolazzjoni tas-sentenza u li jinghata zmien li jipprezentaw r-risposta peress li huma kienu għadhom mhux notifikati skond il-ligi.

Rat ir-risposta tal-attur u wara li semghet ix-xhieda u t-trattazzjoni tal-partijiet, permezz ta' digriet ta' din il-Qorti diversament preseduta, tas-16 ta' Frar, 2009, għar-ragunijet hemm imsemmija, ma qisetx in-notifika permezz tal-procedura tal-affiżżejjon valida u ordnat lill-konvenuti jipprezentaw risposta fi zmien ghoxrin jum.

Rat ir-risposta ta' Anthony Borg f'ismu personalment u għannom u in rappresentanza tas-socjetà Melrose Company Limited li in forza tagħha gie eccepit illi:

In via preliminari l-esponenti Anthony Borg f'ismu propriu mhux il-legittimu kontradittur u għandu jigi lliberat mill-observanza tal-gudizzju stante illi m'għandu u qatt ma kellu ebda relazzjoni guridika mar-rikorrenti.

Subordinatament u in via preliminari wkoll, l-esponenti Anthony Borg mhux direttur tas-socjetà intimata u lanqas ma għandu r-rappresentanza guridika tagħha u għalhekk il-kawza kif proposta kontra s-socjetà Melrose Company Limited hija mproponibbli u irritwali.

Mingħajr pregudizzju għas-suespost u fil-mertu, fi kwalunkwe kaz, it-talbiet tar-rikorrenti huma nfondati fil-fatt u fid-drift u għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra tieghu stante li, kif jigi pruvat ahjar fit-trattazzjoni tar-rikors, l-esponenti m'għandhom jagħtu xejn lir-rikorrenti.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat il-provi mressqa permezz tax-xhieda, kif ukoll id-dokumenti esebiti mill-kontendenti fil-kawza, quddiem l-istess Assistent Gudizzjarju.

Rat in-noti ta' sottomissionijiet imressqa mill-partijiet.

Rat l-atti l-ohra tal-kawza.

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Ikkunsidrat illi permezz ta' din il-kawza l-attur qieghed jitlob lil din il-Qorti tiddikjara lill-intimati jew min minnhom huma responsabqli ghall-hlas tas-somma ta' hmistax-il elf lira Maltin (Lm15,000) jew somma ohra verjuri likwidata mill-Qorti, rappresentanti l-qliegh mill-bejgh ta' vetturi li gew importati u mibjugha lil terzi a bazi ta' ftehim bejn il-partijiet kontendenti fil-kawza u li tikkundanna lill-intimati jew min minnhom ihallsu lir-rikorrenti s-somma ta' hmistax-il elf lira Maltin (Lm15,000) jew somma ohra likwidata mill-Qorti. L-attur esebixxa numru ta' dokumenti a fol. 9 sa 69 tal-process, li jghid li huma *Release Orders* mahruga mid-Dwana u dokumentazzjoni ohra mahruga mill-Awtorità għat-Trasport f'Malta, mertu tal-kawza.

Il-konvenuti da parti tagħhom isostnu preliminarjament li Anthony Borg f'ismu propriu mhux il-legittimu kontradittur peress li m'ghandu ebda relazzjoni guridika mar-rikorrenti u li l-istess Borg mhux Direttur u lanqas m'ghandu rrapprezzanza guridika ta' Melrose Company Limited u għalhekk il-kawza kif proposta kontra din is-socjetà hija rritwali u improponibbli; filwaqt li fil-mertu jsostnu li t-talbiet tar-rikorrent huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u li għandhom jigu għalhekk michuda.

Mill-provi mressqa jirrizulta illi l-attur jilmenta illi huwa flimkien mal-konvenut Anthony Borg, bhala importatur licenzjat tal-karozzi, kellhom ftehim, li permezz tieghu, minn Settembru 2003, bhala shab, bdew jimpurtaw l-ingenji mill-Japan. Huwa jsostni li Borg kien jghidlu kemm kien ikun hemm bzonn flus, huwa jigbed il-flus mill-bank, u jagħtihom lil Borg li kien jghaddihom lit-tifel, li kien jiddepozitahom il-Bank. Borg kien jghaddi l-ircevuta tal-Bank lill-attur u wara ftit kienu jaslu l-ingenji. L-attur jilmenta li huwa kien johrog il-flus kollha ghall-importazzjoni ta' l-ingenji bhal gafef, vannijiet, dustcarts, u cranes, kif ukoll hallas l-ispejjez kollha, filwaqt li Borg ma kien johrog ebda flus. L-attur jispjega li peress li l-konvenut beda

jghid li ma kienx qed jircievi l-karti tad-dwana, l-ingenji kienu jispicaw jidhlu fil-Bonded Warehouse tal-Gvern u li kellu jhallas l-ispejjez kollha huwa stess biex jigu rilaxxjati u ma jintilifx ix-xoghol. Jinghad ukoll li filwaqt li r-rikorrent zamm il-gafef, il-konvenut ha l-bqija tax-xoghol. L-attur jishaq li harel Lm60,000, li minnhom thallas ammont sostanzjali u ghalhekk hemm dovut lejh is-somma ta' Lm15,000.

Mid-dokumenti esebiti mill-attur a fol. 91 et seq tal-process, jirrizulta li l-fatturi kollha li kien jinhargu mis-socjetà Gappuniza ghax-xoghol impurtat, kien f'isem Melrose Company Ltd. u Mr. Anthony Borg. Filwaqt li mid-dokumenti esebiti rigward l-*Outgoing Order Issue* bhala transazzjonijiet tal-Bank, ghall-importazzjoni in kwistjoni, huma kollha kemm f'isem Anthony Borg, kif ukoll Melrose Company Limited, li ttnejn għandhom l-istess indirizz, bl-eccezzjoni ta' Dok. EF 2 a fol. 115 u 116 tal-process, li huma f'isem Margaret Farrugia, mart ir-rikorrenti, bl-indirizz tal-istess rikorrenti. Dawn it-transazzjonijiet li r-rikorrent iressaq bhala prova tal-flus illi huwa hareg f'dan in-neozju, fit-total tagħhom igibu s-somma ta' Lm61,076.18.

L-attur ressaq bhala xhud lil Joseph Borg, importatur iehor tal-karozzi li kien assista lill-kontendenti fil-kawza peress li ma tantx kellhom esperjenza fuq dan ix-xoghol. Huwa jikkara li filwaqt li l-flus kien dejjem jinhargu mill-attur, Emanuel Farrugia, anke huwa kien hareg xi flus ghall-*freight* u d-dazju ghall-konvenut u baqa' ma thallasx. Jispjega wkoll li mir-release orders kien ikun jaf liema xogħol kien ser jiehu l-attur bħal gafef u xogħol iehor bħal magni, vetturi, kabini, cranes, dust carts u tower ladders li marru għand il-konvenut Borg. Skond dan ix-xhud, l-ispejjez oħglew meta l-konvenut Borg kien jghid li ma kenux jaslulu l-karti tad-dwana, bil-konsegwenza li l-affarijiet thallew ix-xatt u b'hekk telghu l-ispejjez.

Il-konvenut jixhed li huwa kien għamel negozju mar-rikorrent t-importazzjoni ta' ingenji minn barra u li l-karti kien registrati fuq il-kumpanija Melrose Company Limited, socjetà tieghu u tal-mara tieghu. Huwa jghid li l-patt mar-rikorrent kien li huwa ma setax johrog il-flus u għalhekk kellu johroghom ir-rikorrent.

Ikompli jispjega li filwaqt Farrugia hareg il-flus ghall-importazzjoni tal-ingenji, huwa hallas it-taxxa u l-VAT. Madankollu ma tirrizultax li saret prova da parti tal-konvenut f'dan is-sens. L-intimat jixhed li filwaqt li fadallu fil-pussess tieghu tliet trakkijiet u xi kabini, il-gafef ittiehdu mir-rikorrent u meta nbieghu minn Farrugia, dan tal-ahhar, zamm il-flus taghhom.

In kontro-ezami l-attur jichad li l-flus kellhom jinhargu kollha minnu, peress li n-negozju kellu jkun bi shab, izda li l-konvenut gab skuza li ma kellux flus u spicca li qatt ma hareg flus ghan-negozju taghhom. Ir-rikorrent jispjega li filwaqt li huwa zamm il-gafef u biegh tnejn minnhom, zamm il-flus ghalih, u li għad fadallu tnejn minnhom, peress li dawn ma jahdmux. Ghalkemm ghall-ewwel ir-rikorrent jghid li dawn il-gafef li nbieghu, għamel profitt minnhom, sussegwentement jghid li dawn m'ħamel ebda profitt minnhom peress li kellu jagħmel diversi spejjeż fuqhom qabel ma bieghhom. Mistoqsi kellux xi kuntratti tal-bejgh tal-ingenji, jghid li ma sarux karti. Lanqas tressqu provi ohra rigward dawn l-ispejjeż li saru fuq il-gafef li nbieghu da parti tar-rikorrenti ghajr għal karta esebita bhala Dok. X a fol. 180 tal-process, li tikkonsisti f'xi notamenti magħmula mill-istess attur u cards annessi ta' persuni li suppost kienu nkariġati li jagħmlulu x-xogħol fuq il-gafef qabel ma nbieghu.

L-attur jghid li Borg ha l-bqija tal-ingenji, u ghalkemm tah xi flus tal-bejgh ta' xi ingenji, kien hemm ohrajn li ma hallsux tagħhom jew ma hallsux kollox, partikolarment f'dan il-kaz jissemma crane li tieghu nghata Lm5000 minflok Lm7000. Bejn il-kontendenti qatt ma nhargu rcevuti tal-flus li nghaddew. Ir-rikorrent in kontro-ezami jikkoncedi li l-ftehim kien li wara li jinbieghu l-ingenji jinqasam il-profitt, nofs bin-nofs. Ir-rikorrent jishaq illi l-konvenut għandu numru ta' ingenji għandu u li huwa issa qiegħed jitlob is-sehem tieghu. Mistoqsi x'jirraprezentaw il-Lm15,000, pretizi minnu fil-kawza odjerna, jghid li dawn jinkludu l-Lm2000 differenza fil-prezz tal-crane mibjugh mill-konvenut, kif ukoll hames nofsijiet ta' vannijiet, zewg dust carts u vann. Huwa jichad li kellu jiehu l-flus rappresentanti l-50% tal-qliegh mingħand il-konvenut, ladarba dawn jinbieghu.

Meta jerga' jixhed il-konvenut filwaqt li jikkoncedi li kellhom jaghmlu dan in-negozju bi shab, huwa kien avza lir-rikorrent biex ma jqisux ghall-flus, izda peress li xogholu kien li jbiegh il-karozzi, kien jordna minn fuq l-internet wara li Farrugia kien jaghzel. Huwa jghid li kien jonfoq hafna flus f'telefonati biex jinnegozja mal-Gappunizi, izda ma jikkontestax li l-flus avvanzati ghall-importazzjoni permezz tat-transazzjonijiet bankarji, kienu saru kollha mir-rikorrent wara li dan kien imur il-bank mat-tifel tal-istess Borg. L-intimat ikompli jispjega li l-flus li huwa dahhal, kien tahom lill-Farrugia mill-ewwel, peress li dan kien hareg il-flus ghall-vetturi, biss ix-xoghol kollu hu ghamlu, ghalhekk ikompli li wara li jinbieghu l-vetturi u Farrugia jinghata l-flus li jkun hareg, imbagħad jinhadem il-profitt. Il-konvenut jichad illi għandu jaġhti lir-rikorrent Lm 15,000 peress li filwaqt li Farrugia hareg il-kapital, kien hu li għamel ix-xogħol u ghalkemm Farrugia zamm il-gafef u meta biegh minnhom ma nghata xejn mill-profitti, fl-istess waqt huwa zamm tliet vetturi scammel, trakk u erba' kabini u jekk kemm-il darba jkun hemm profitt, dan kellu jinqasam nofs binnofs. Il-konvenut jixhed li għadu ma bieghx dawn l-ingenji li jinsabu f'ghalqa ta' habib tieghu George Baldacchino, fiz-Zejtun, u l-vann jinsab fit-triq ta' Wied il-Għajnej. Huwa jghid li meta biegh vetturi, ghadda l-flus lir-rikorrent, u li gieli hallsu cash u gieli tah cekk. Ircevuti qatt ma nghata, izda zamm notamment ta' dak li ghadda lil Farrugia.

Rega' xehed Joseph Borg li filwaqt li kkonferma li l-flus kollha nhargu mir-rikorrent, kif ukoll minnu stess, huwa qatt ma kien prezenti meta għamlu l-arrangamenti bejniethom il-kontendenti u għalhekk id-dettalji tal-arrangamenti bejniethom ma jafhomx. Huwa kien biss involut fir-rilaxx tal-vetturi mid-dwana, li kienu jigu f'isem Borg jew il-kumpanija tieghu, u mhux fil-bejgh tagħhom u għalhekk wara r-rilaxx ma kienx involut aktar. Meta kien ihallas xi spejjez tad-dwana, kien ikun Farrugia li jroddlu l-flus lura.

Iben il-konvenut jikkonferma l-maggor parti ta' dak li ntqal mill-missier, peress li kien prezenti meta l-partijiet ftehma, fis-sens Farrugia kien johrog il-flus, filwaqt li ntuzat il-kumpanija ta' Borg, li kellha l-permess sabiex timporta vetturi minn barra, u l-arrangament kien li meta jinbieghu l-vetturi kellu jinqasam

il-profit. Il-laqgha sabiex jinqasmu l-profitti baqghet ma saritx. Missieru hareg l-ispejjez ta' taxxa u VAT tal-kumpanija, izda meta mistoqsi x'kienu dawn l-ammonti, ma kienx f'posizzjoni li jghid u ghalkemm kellu jagħmel verifikasi fir-rigward, ma tressqet ebda prova f'dan is-sens.

Il-konvenut Borg fl-ahhar seduta esebixxa kopja, kif ukoll il-ktieb originali fejn zamm in-notamenti tal-vetturi li biegh u li l-flus tagħhom, kollha nghaddew lil Farrugia, mingħajr ma dan kien jaġhti ircevuta ta' xejn. Mistoqsi għandux xi ħaga ohra li turi li fil-fatt il-flus ingħaddew lir-rikorrent, huwa jghid li għandu biss id-dokumenti li esebixxa bhala Dok BT1 (kopja tan-notamenti) u BT2 (id-djarju originali fejn inzammu n-notamenti). Minn ezami ta' Dok. BT 1 esebit a fol. 181 tal-process, skond dak li xehed il-konvenut, meta wieħed jghodd il-figuri hemm imsemmija, jirrizulta li dawn jghoddu t-total ta' Lm44,000.

Mill-provi mressqa mill-partijiet ma jirrizultax li l-ewwel eccezzjonijiet preliminari tal-konvenuti dwar in-nuqqas ta' relazzjoni guridika bejn Borg u Farrugia, u li Borg m'għandux rappresentanza guridika tas-socjetà Melrose Company Limited, jistgħu jintlaqgħu ladarba l-istess konvenut Borg jikkoncedi li kellu dan in-negozju mar-rikorrent u li kien proprju juza din il-kumpanija tieghu li kellha licenzja ghall-importazzjoni tal-vetturi sabiex iwettaq dan in-negozju. Wara kollox, minn ezami tas-sottomissjonijiet tal-konvenuti, lanqas ma jidher li qegħdin jinsitu fuq dawn l-eccezzjonijiet preliminari. Il-Qorti għalhekk sejra tikkonsidra mal-ewwel il-mertu tal-azzjoni odjerna.

In tema legali, dwar kunflitt ta' verzjonijiet fil-kaz Emanuel Ciantar v. David Curmi noe konfermata mill-Qorti tal-Appell, fid-19 ta' Gunju 2006, kien precizat:-

"Huwa ben magħruf f'materja konsimili illi mhux kwalunkwe konfliett, kontradizzjonijiet jew inezatteżżezi fil-provi għandhom iħallu lill-Qorti f'dak l-istat ta' perplexità li minhabba fihom ma tkunx tista' tiddeċiedi b'kuxjenza kwjeta jew jkollha b'konsegwenza taqa' fuq ir-regola ta' in dubio pro reo; Fil-kamp civili għal dak li hu apprezzament

tal-provi, il-kriterju ma huwiex dak jekk il-gudikant assolutament jemminx l-ispjegazzjonijiet forniti lilu imma jekk dawn l-istess spjegazzjonijiet humiex, fic-cirkostanzi zvarjati tal-hajja, verosimili. Dan fuq il-bilanc tal-probabilitajiet, sostrat baziku ta' azzjoni civili, in kwantu huma dawn, flimkien mal-proponderanza tal-provi, generalment bastanti ghall-konvinciment. Ghax kif inhu pacifikament akkolt, ic-certezza morali hi ndotta mill-preponderanza tal-probabilitajiet."

Hekk ukoll, kif kellha okkazjoni din l-istess Qorti tafferma fis-sentenza tagħha tat-13 ta' Mejju, 2015, fl-ismijiet Evgueni Polouektov v. HSBC Bank Malta plc.:

"Il-Qorti tibda biex tikkonferma l-principju regolatorju ta' kull kawza f'dawn il-Qrati u cioè li min jallega jrid jipprova. Kif irriteniet il-Qorti fis-sentenza Giordimaina Medici vs Rizzo - 28 ta' April 2004:

"In tema legali jigi osservat li huwa principju assodat fil-gurisprudenza li f' kaz ta' zewg verzjonijiet diametrikalment opposti u li jkunu plawsibbli jew possibbli dan jiffavorixxi l-konvenuti in bazi għal principju li onus probanti incumbit ei qui dicit non ei qui negat. Huwa l-attur li jrid jipprova l-fatti minnu premessi u allegati fic-citazzjoni. Mill-banda l-ohra però, il-grad ta' prova rikjest fil-kamp civili, b'differenza minn kawzi kriminali fejn il-ligi tesigi li l-prova tal-htija għandha tirrizulta mingħajr dubju ragjonevoli, fil-kamp civili huwa bizzejjjed li jkun hemm certezza morali f'mohh il-gudikant. Din ic-certezza morali rikuesta f'kawzi civili hija l-effett tal-bilanc tal-probabilitajiet. Mera possibilità mhux sufficjenti biex tirradika r-responsabilità civili."

Huwa ben stabbilit inoltre illi l-Qorti hija kostretta fil-konsiderazzjoni tagħha tal-vertenza bil-kawzali u t-talbiet kif dedotti fl-att promotur tal-proceduri."

Applikat dan il-principju għal kaz in ezami, jirrizulta pacifiku bejn il-kontendenti fil-kawza, li huma dahlu f'neozju flimkien, liema neozju ma jirrizulta minn ebda ftehim bil-miktub, izda jirrizulta wkoll ppruvat li r-rikkorrent hareg il-flus kollha bl-ghan

li jigu importati l-vetturi mill-Gappun. Id-divergenza bejn il-kontendenti huwa dwar f'xhiex kien jikkonsisti l-ftehim bejn il-partijiet.

Filwaqt li r-rikorrent jikkontendi li huwa u Borg kienu shab u ghalhekk kellhom jaqsmu kemm l-ispejjez, kif ukoll il-profitt, Borg jishaq li huwa qatt ma ftiehem li johrog il-flus ghal dan in-negozju, peress li ma kienx f'qaghda finanzjarja li jaghmel dan. Il-konvenut jishaq li s-sehem tieghu kien li juza l-kumpanija tieghu li kellha licenzja ghall-importazzjoni tal-vetturi, ix-xoghol li ghamel mal-Gappunizi sabiex igib l-ingenji hawn Malta, kif ukoll xi spejjez relatati mat-telefonati, u taxxi li kellha thallas il-kumpanija tieghu, izda ma tressqet l-ebda prova biex issahhah it-tezi tal-konvenut fir-rigward tal-ispejjez li huwa ghamel.

Din il-Qorti tqis il-versjoni tal-attur aktar verosimili cioè li l-ftehim bejn il-kontendenti kien li n-negozju kelly jsir bi shab bejniethom. Hemm certu cirkostanzi li jindikaw dan, bhall-fatt li dan in-negozju ma damx aktar minn ftit xhur peress li r-rikorrent ma kienx kuntent jibqa' johrog il-flus kollha hu ghall-importazzjoni tal-ingenji, apparti t-traskuragni tal-konvenut li ma jaghtix kaz il-karti tad-dwana, bil-konsegwenza li l-ispejjez dejjem kienu jizdiedu u li baqa' jaghmel tajjeb ghalihom l-attur biex ma jintilfux aktar flus. Il-fatt li l-istess konvenut beda jghaddi l-flus kollha derivanti mill-bejgh tal-ingenji lill-terzi, direttament lill-attur, sabiex l-ewwel jitnaqqsu l-ispejjez li ghamel ir-rikorrent, huwa wkoll indikattiv li l-ftehim kien kif qiegħed jghid l-attur.

Madankollu, l-Qorti trid izzomm quddiem ghajnejha illi t-talbiet attrici fir-rikors promotur ghall-Lm15,000, mhumix ghal risarciment ta' flus li hareg l-attur ghan-negozju bejn il-kontendenti, izda t-talba saret fuq il-premessa li dawn jirraprezentaw "*is-sehem tar-rikorrent mill-gliegh tal-bejgh ta' vetturi li gew importati u mibjugha lokalment lil terzi, u dan a bazi ta' ftehim milhuq bejn il-kontendenti*". Mentre mill-provrrizulta waqt li jixhed l-attur, li dawn il-Lm15,000 jirraprezentaw l-Lm2000 differenza fil-prezz tal-crane mibjugħ mill-konvenut, kif ukoll hames nofsijiet ta' vannijiet, zewg dust carts u vann li baqghu għand il-konvenut.

Ghalhekk kif jixhed I-istess attur I-maggor parti tal-Lm15,000 minnu pretizi ma jaqghux fil-parametri tal-premessi, kawzali u t-talbiet kif proposti minnu. Dan qieghed jinghad peress li fir-rigward tal-bqija tal-ingenji li ma nbieghux mill-konvenut, dawn jinsabu f'ghalqa ta' habib tal-konvenut, u ma tressqet ebda prova li dawn I-ingenji, effettivamente inbieghu mill-konvenut Borg lil terzi u b'hekk isegwi li I-azzjoni attrici fir-rigward, ma tistax tirnexxi.

Kif proposta, I-azzjoni attrici kienet qegħda tfittex għal-sehem ir-rikkorrent mill-qleġġ tal-bejgh li I-konvenut għamel lil terzi, liema trasferiment mill-provi mressqa ma jirrizultax li sehh. Mentrex mix-xhieda tal-istess attur jirrizulta li effettivamente qieghed jippretendi rimbors mill-konvenut ghall-ispejjez li huwa hareg ghall-ingenji li jinsabu għand il-konvenut. Li kieku I-Qorti kellha tammetti dawn it-talbiet, tkun qegħda tmur lil hinn minn dak mitlub fir-rikkors promotur. Dana tħidu peress li mhux lecitu illi qorti tinvestiga lil hinn mill-premessi, mill-kawzali u mit-talbiet attrici. Kif intqal minn din il-Qorti diversament preseduta, fis-sentenza tagħha tal-31 ta' Jannar, 2003, fl-ismijiet Azzopardi v. Azzopardi: "*il-Qorti għandha toqghod fuq il-kawzali u t-talba dedotta u xejn izqed.*"

Fir-rigward ta' I-Lm2000, differenza fil-prezz tal-crane, li I-konvenut effettivamente jikkoncedi li nbiegh lil terzi, (ghalkemm il-konvenut jikkontendi li dawn ghaddihom lill-attur) din il-Qorti thoss li I-azzjoni attrici wkoll ma tistax tirnexxi. Dan qieghed jinghad peress li ghalkemm mill-assjem tal-provi jirrizulta ppruvat li r-rikkorrent hareg 'il fuq minn Lm61,000 għanneż-żu tal-kontendenti u li I-konvenut ghaddieli lura I-bicca I-kbira tal-ispejjez magħmula minnu, r-rikkorrent effettivamente biegh zewg gafef u zamm ir-rikavat kollu għalihi, kif ukoll għad għandu fil-pussess tieghu zewg gafef ohra, mentri I-konvenut zamm ingenji ohra għalihi (hames nofsijiet ta' vannijiet, zewg dust carts u vann).

Għaladbarba I-kontendenti fil-kawza kienu dħlu f'dan in-negożju bi shab bejniethom, huwa ritenut li shubija ma tfissirx li wieħed mill-partijiet jithallas ta' dak li jkun għamel *de proprio*, izda li kollox jigi komputat flimkien u wara li jitnaqqsu I-ispejjez, il-profitti jew it-telf jinqasmu bejn dawk li jkunu ppartecipaw fl-

imsemmija shubija. (Ara f'dan is-sens sentenza tal-Qorti tal-Appell tad-29 ta' Mejju, 2009, fl-ismijiet Marmara' Bros. Co. Ltd v. Peter Montebello pro et noe.) Fil-kaz in ezami, ghalhekk għandu jsir ezercizzju li jinkludi r-rikavat mill-bejgh tal-gafef u l-ispejjez li saru fuqhom da parti tar-riorrent, il-valor tal-gafef li zamm l-attur, kif ukoll il-valor tal-ingenji li zamm il-konvenut, il-flus kollha li hareg ir-riorrent għan-negożju tal-kontendenti, kif ukoll il-flus li ghaddielu l-konvenut, u spejjez ohra li seta' għamel il-konvenut, qabel ma jistgħu jigu kalkolati l-profitti sabiex jinqasmu kif miftiehem bejn Farrugia u Borg. Izda dan l-ezercizzju wkoll ma jifformax parti mill-premessi u kawzali fir-riktors promotur u għalhekk din il-Qorti hija preklusa milli tiddeciedi dwarhom.

Għal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti taqta' u tiddeciedi l-kawza billi, wara li tichad l-ewwel zewg eccezzjonijiet tal-konvenuti, tichad it-talbiet kollha tar-riorrenti kif dedotti.

Bl-ispejjez għandhom jithallsu in kwantu għal zewg terzi mir-riorrenti u terz mill-konvenuti *in solidum* bejniethom.

IMHALLEF

DEP/REG